

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

گروه علمی علوم بهداشتی و تغذیه

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۰۲/۱۴

موضوع جلسه: "عملکرد حوزه بهداشت در جنگ تحمیلی سوم، نقاط ضعف، قوت و پیش بینی آینده"

خلاصه موضوع / موضوعات مطرح شده در جلسه:

ششصد و دوازدهمین جلسه گروه علوم بهداشتی و تغذیه فرهنگستان علوم پزشکی روز دوشنبه ۱۴۰۵/۰۲/۱۴ با موضوع "عملکرد حوزه بهداشت در جنگ تحمیلی سوم، نقاط ضعف، قوت و پیش بینی آینده" تشکیل شد.

در ابتدای جلسه ریاست محترم گروه علوم بهداشتی و تغذیه فرهنگستان علوم پزشکی، آقای دکتر حسینعلی شهریاری ضمن عرض تسلیت بمناسبت شهادت مظلومانه رهبر معظم انقلاب، تعداد زیادی از کودکان و مردم بیگناه و سران نظام جمهوری اسلامی به مواردی از تبیین مقاومت مردم و نظام اشاره کردند.

سپس جناب آقای دکتر علیرضا رئیسی معاون محترم بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ضمن تشکر از تلاشهای بی دریغ و خالصانه کارکنان و مدیران حوزه بهداشت در مراکز بهداشتی و خدمت رسانی کشور، گزارشی از عملکرد این حوزه به شرح ذیل ارائه نمودند:

- در طول جنگ تحمیلی اخیر ۲۲۴ مرکز بهداشتی (بیشتر در اصفهان و کرمانشاه و سایر شهرستان ها) آسیب دیدند که ظرف ۲۴ ساعت، مرکز جایگزین شروع بکار نمود.
- جمعیت مهاجر به شمال ۸/۵ میلیون نفر بود که از قبل خدمات بهداشتی ضروری برای سه ماه مردم تامین شده بود.
- فهرست افراد آسیب پذیر احصاء و به همه شبکه ها ارجاع داده شد تا مراقبت فعال تلفنی انجام شود و یا افراد مذکور بتوانند به نزدیک ترین مرکز مراجعه نمایند.
- آمار واکسیناسیون نسبت به زمان مشابه در سال قبل تغییری نکرد. غربالگری بیماران متابولیکی نیز فعال بود و آزمایشگاههای آب و مواد غذایی نیز بصورت ویژه فعال بودند.
- تلاقی ماه مبارک رمضان و تعطیلات نوروزی با جنگ تحمیلی، کار را فشرده تر و سخت تر نمود، اما به فضل الهی مشکل حادی پیش نیامد.
- ۲۰۰۰ سالمند تنها در استان تهران شناسایی شد و تمامی خدمات مورد نیاز آنها از قبیل غذا و دارو از طریق دانشگاههای تابعه با هماهنگی سازمان بهزیستی انجام شد.
- در بحث خود مراقبتی، آموزش مردمی انجام و حداقل ۳۰۰ بار از رسانه ملی پخش شد.

- محل ذخیره واکسن در کشور به دلایل امنیتی به مناطق مختلف توزیع شد. هم چنین ژنراتورهای حمایتی برای موارد قطع احتمالی برق برای یخچال ها پیش بینی و تامین شد.
 - خدمات MMT و DIC نیز فعال بود.
 - پایش های دانشگاهها و مناطق تحت پوشش آنها بطور مستمر (۲۲۴ مورد) انجام شد.
 - بیش از ۳ میلیون خدمت انجام گرفت. با توجه به افزایش نعره خدمات پزشکی، پزشکان پیشکسوت و بازنشسته در مراکز بهداشتی و درمانی ارائه خدمت نمودند.
 - ۲۷۰ هزار مادر، ۱۳۱ هزار مراقبت پس از زایمان و ۷۵ هزار نوزاد مراقبت شدند.
 - در حوزه سلامت محیط کار، ۱۱۲۹ مورد بازدید از حوادث انفجار در مناطقی که مواد شیمیایی داشتند، انجام شد.
 - ۹۲۶ هزار کیلوگرم مواد غذایی فاسد یا در حال فساد از چرخه مصرف خارج شدند.
 - در حوزه سلامت روان، با روانشناسان و انجمن ها هماهنگ شد. سامانه ۴۰۳۰ و ۱۹۰ راه اندازی و فعال بود. حتی در میناب کارشناسان حضور یافتند و خدمات بصورت بومی ارائه شد.
 - ۴۸۶ هزار غربالگری سلامت روان انجام و ۴۱ هزار مورد ثبت و نیازمند پیگیری شناسایی شدند. حتی در مراکز خدمات شهرستانها کشیک گذاشته شد. در هماهنگی و مدیریت بحران، نقاط ضعف بسیار است که بایستی رصد و پیگیری و رفع شود. در صورت هماهنگی سایر سازمانها می توانیم آنها را به مراکز خدمات جهت پیگیری و استمرار و درمان و دریافت خدمات مشاوره ای ارجاع دهیم.
 - در حوزه مراقبت های تغذیه ای ۴۷ هزار نفر سالمند، ۴۳ هزار مادر باردار و ۳۴ هزار بیمار مبتلا به فشار خون و دیابت تحت پوشش قرار گرفتند .
 - ۵۰ هزار مادر باردار برای انجام آزمایشات مربوطه و سایر خدمات ارجاع داده شدند. ۹۵ هزار غربالگری نوزاد انجام شد.
 - ۶۲ مورد طغیان بیماریهای واگیر در استان داشتیم که کنترل شد.
 - ۲۷ مورد شهادت همکاران در حوزه سلامت داشتیم که پنج نفر آنها از حوزه بهداشت بودند.
- متعاقباً آقای دکتر اولیائی منش معاون محترم بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران گزارش مختصری از فعالیت ها و عملکرد مراکز از جنگ ۱۲ روزه و نیز جنگ تحمیلی رمضان ارائه نمودند. ایشان اظهار داشتند که به دلیل تجربه کسب شده از جنگ ۱۲ روزه، غافلگیر نشدند. ۳ روز پیش از شروع جنگ ۱۲ روزه، سه کارگروه تشکیل و شروع بکار نمود:

✓ پدافند غیر عامل و مدیریت بحران

✓ بسته خدمات سلامت در شرایط بحران

✓ آموزش، اطلاع رسانی و تولید رسانه

۲۰۰ هزار سفیر سلامت در تهران داشتیم که ۷ میلیون بازدید مجازی انجام شد.

- کارشناسان سلامت روان در هتل های محل استقرار آسیب دیدگان از جنگ مراجعه کردند .

- ۱۵ هزار مورد بازدید رستوران ها و بهداشت محیط انجام شد.

سپس اعضاء محترم گروه نظرات و پیشنهادات خود را ارائه کردند:

- احتمال افزایش مراجعه افراد به مراکز دولتی با توجه به افزایش تعرفه بخش خصوصی، وجود دارد لذا بایستی آمادگی

لازم برای مدیریت وجود داشته باشد.

- مدیریت بحران حملات احتمالی بعدی برای وقایع شیمیائی و بیولوژیک و تقویت آزمایشگاههای مربوطه ضروری است.

- در حوزه سلامت اجتماعی بایستی از فرصت حضور مردم در تجمع های خیابانی و میدانی استفاده شود.

در پایان جناب آقای دکتر محققى معاونت محترم علمى فرهنگستان علوم پزشکی پیشنهاداتی مبتنی بر ضرورت تدوین

تجربیات نظام سلامت و عملکرد موفق و نقاط ضعف و قوت مربوطه و نیز مقاومت در حوزه سلامت و بهداشت

جهت ثبت در تاریخ، انتشار در نشریات فرهنگستان و آموزش به دانشجویان در دانشگاهها ارائه نمودند.

